

THÁI THUỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 63

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 27/07/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Tối hôm qua, chúng ta đã làm một cuộc diễn giảng tại thiền tự Tịnh Đức, bàn về “ngũ phúc, lục cực” mà truyền thống cổ xưa của Trung Quốc nói đến; ngũ phúc là nhân thiện, quả thiện; lục cực là nhân ác, quả ác. Những việc này không những ở trong lịch sử chúng ta thấy rất nhiều mà ngay trong xã hội hiện thực, nếu như hơi lưu ý một chút thì sẽ thấy báo ứng thiện ác đều ở ngay trước mắt. Nếu chúng ta mong cầu hướng lành tránh họa thì những báo ứng này không những là hình mẫu tốt nhất cho chúng ta học tập, mà nó cũng đủ để cảnh giác hành vi tạo tác, khởi tâm động niệm của chúng ta.

Trong đoạn này của Cảm Ứng Thiên có kể một câu chuyện cho chúng ta. Vào thời nhà Tùy có một vị xuất gia tuổi tác đã ngoài 100 tuổi, rất khỏe mạnh, ông thông đạt giáo nghĩa Pháp Hoa, thường nói với người khác quả báo mà ông có được rất thù thắng, khiến người rất ngưỡng mộ. Nói quả thì nhất định có nhân, nhân tạo thành như thế nào vậy? Ông phụng hành lời dạy của Phật, y giáo phụng hành. Bồ-tát Phổ Hiền dạy người: “Lễ kính chư Phật, xưng tán Như Lai, quảng tu cúng dường, sám trừ nghiệp chướng”, bốn câu này có thể nói là đã bao gồm hết sự tu học của Bồ-tát. Vị xuất gia này nói ông đã làm được, ông nói ông cả đời ông tôn kính đối với người già giống như đối với cha mẹ của mình. Cách nói này người trước đây có thể hội rất sâu, còn ngày nay thì khó rồi. Khó ở chỗ nào? Ngày nay con cái bất hiếu cha mẹ, bất kính cha mẹ, bạn bảo họ đối với tất cả người già giống như đối với cha mẹ, họ nghe xong rất bình thản. Đây là phong khí xã hội, giáo dục xã hội, vào thời đại này dạy người có thể hồi tâm chuyển ý thật sự là khó hơn so với thời xưa gấp nhiều lần. “Tôn kính đối với tất cả chúng sanh giống như tôn kính Phật Bồ-tát.” Cách nói này, ngày nay chúng ta nghe đến cũng khá là lạnh nhạt rồi. Tại sao vậy? Vì người hiện nay bất kính Phật Bồ-tát, bất hiếu cha mẹ, bất kính Phật Bồ-tát, cho nên mới dẫn đến tai nạn to lớn. Loại tai nạn lớn này, Lão cư sĩ Lý Bình Nam một ngày trước khi vãng sanh nói với một số học trò, thầy nói tai nạn này Phật Bồ-tát, thần tiên cũng không cứu nổi. Thầy nói lời này xong thì ngày hôm sau thầy liền vãng sanh.

Chúng ta nghĩ thử lời này nói rất có đạo lý, ngày nay ở trong xã hội này không có tấm gương tốt về hiếu thuận cha mẹ, không có tấm gương tốt về tôn kính Phật Bồ-tát. Một người thật sự hiếu thuận cha mẹ, tôn kính Phật Bồ-tát thì không những không dám làm xằng làm bậy, mà ngay cả khởi một niệm ác cũng cảm thấy có lỗi với cha mẹ, trái ngược với lời dạy của Phật Bồ-tát. Hiện nay ở trong xã hội này đến đâu để tìm? Người thế gian đều là thấy lợi quên nghĩa, chung sống giữa người với người là quan hệ lợi hại, đạo nghĩa không còn nữa, họ làm sao không gặp nạn cho được? Cho nên tuổi tác cao, từng trải cũng nhiều, đối với nguyên nhân của tai nạn sẽ tương đối dễ dàng hiểu rõ, có sự thể hội rất sâu, thế nhưng chúng ta khuyên bảo người khác, người ta không thể tin. Bản thân chúng ta có thể tin hay không? Nếu bản thân quả nhiên có thể tin thì nhất định quay đầu ngay. Ở nơi nào có tai nạn thì chúng ta đến nơi đó cùng nhau gánh vác với người bị nạn, nhất định không trốn tránh, tuyệt đối không có loại ý nghĩ này. Có ý nghĩ trốn tránh tai nạn là ý niệm tự tư tự lợi của bạn chưa buông xuống.

Chúng ta tìm một nơi an toàn để làm gì? Để cất giữ pháp bảo, hy vọng không bị hủy diệt ở trong tai nạn này. Chúng ta xem thấy Thạch kinh ở Phòng Sơn gần Bắc Kinh, đó chính là đại biểu tốt nhất mà người xưa đã làm, đem toàn bộ Đại tạng kinh khắc vào trong đá, cất giữ ở trong núi sâu. Bộ Đại tạng kinh này vô cùng hoàn chỉnh, tất cả kinh điển ở trong Đại tạng kinh hiện nay của chúng ta thì trong đó toàn bộ đều có, còn có một số kinh mà trong Đại tạng kinh hiện nay của chúng ta không có, kinh điển bị thất truyền thì trong đó vẫn còn có một số, thật quá hiếm có! Mấy trăm người làm việc, đã làm việc 1.000 năm, đem việc lớn này làm được viên mãn. Tại sao họ lại làm như vậy? Lưu truyền cho người đời sau, chỉ sợ Phật pháp bị hủy diệt ở trong tai nạn. Trong lịch sử Trung Quốc, mọi người đều biết “Tam vũ diệt pháp”, cho nên mọi việc làm không có gì không phải vì chúng sanh, vì Phật pháp. Kinh luận Phật pháp, tổ sư đại đức thường nói là “con mắt của trời người”, là trí tuệ chân thật, do đó phải bảo tồn.

Trong đời này tôi cũng làm công việc lưu thông Phật pháp, lượng Phật pháp quá lớn, quá rộng, năng lực và tài lực của bản thân chúng tôi rất hữu hạn, cho nên tôi lưu thông có nguyên tắc. Thứ nhất là lưu thông kinh điển thất truyền, nhìn thấy kinh điển này số lượng rất ít, lượng lưu thông không lớn, sợ rằng ở trong chiến loạn, ở trong tai nạn sẽ bị thất truyền, cho nên chúng tôi phải in số lượng lớn để tặng khắp thế giới, dùng phương pháp này để bảo tồn; một nơi có tai nạn tổn thất thì còn có một nơi khác không gặp nạn, không vì chính mình. Tôi không có thời gian để đọc những kinh luận này, vì muốn bảo tồn những kinh sách

này, cho nên tôi ấn tổng khắp nơi. Còn một cái khác cần phải in nữa chính là chúng tôi hiện nay đang giảng, đang học tập một số kinh luận, sách tham khảo. Bản thân tôi một đời in kinh, trọng điểm đặt ở chỗ này. Những cái khác là do có rất nhiều người ủy thác, đó là tự họ đem tiền đến nhờ chúng tôi in thay cho họ, cái này có thể được. Số lượng của chúng tôi từ một ngàn bản trở lên, chúng tôi tính giá cho họ bao nhiêu tiền, họ đem tiền đến, chúng tôi gánh vác trách nhiệm in thay họ, tặng thay họ. Đây là gặp phải sự hạn chế về nhân lực và tài lực, bất đắc dĩ mới dùng cách lưu thông trọng điểm này.

Trước đây, đây không phải một mình tôi, trong giới học thuật Trung Quốc, điều lo lắng nhất là Tứ Khố Toàn Thư sợ rằng sẽ bị hủy diệt trong tai nạn, nếu không lưu truyền lại được thì đây là điều đáng tiếc lớn nhất. Từ cuối đời nhà Thanh, gần như là trong nửa thế kỷ, ở trong giới học thuật có không ít người muốn đem Tứ Khố Toàn Thư tái bản lưu thông, hy vọng nó không bị mất đi. Nhưng mà phân lượng quá lớn, không có tài lực lớn như vậy, cũng không có những cơ duyên này. Sau khi triều Thanh mất nước, cục diện Trung Quốc bị quân phiệt cát cứ, bị người nước ngoài áp bức, tiếp đó là kháng chiến, mãi cho đến mười mấy năm gần đây ở Đài Loan kinh tế chuyển biến tương đối tốt, có tài lực nên mọi người lại nghĩ đến vấn đề Tứ Khố Toàn Thư. Cho nên, nhà xuất bản Thương Vụ dốc hết sức, hoàn toàn là vì bảo tồn văn hóa, in sách này không kiếm lợi, đây là vì bảo tồn văn hóa, đã in 300 bộ. Khi họ in, có người đến nói cho tôi biết, tôi đoán khoảng 300 bộ, hỏi họ thì quả nhiên là đúng 300 bộ. Tại sao không in nhiều? In nhiều sợ không có người mua, cũng không có chỗ dùng, sách nhiều như vậy ai cần làm gì? Chỉ có thư viện lớn; sách này cho bạn, bạn cũng không có chỗ để. Chúng tôi đến nơi đó mua là mua được một bộ cuối cùng. Một bộ cuối cùng này là người Nhật Bản nhường cho chúng tôi, người Nhật Bản đặt với họ rồi mà không có tiền thanh toán nên họ nhường cho chúng tôi. Người Nhật Bản còn muốn chúng tôi trả phí giới thiệu, muốn 120.000 Đài tệ, tôi cũng đưa cho họ. Chúng tôi có được bộ cuối cùng.

Ngoài ra còn một bộ cũng vô cùng trân quý, đó là Tứ Bộ Bị Yếu. “Tứ Khố” đương thời chỉ có bảy bộ, bảy bộ viết tay. Trong thời kỳ chiến loạn đã mất hết một nửa, hiện nay chỉ còn ba bộ hoàn chỉnh, Trung Quốc đại lục có, Đài Loan có, hình như viện bảo tàng Anh Quốc cũng có một bộ, không biết có phải là viện bảo tàng Anh Quốc hay không, tôi nhớ không rõ lắm, có ba bộ hoàn chỉnh; còn có một số bộ bị thiếu, chỉ còn lại vụn vặt. Ba trăm bộ này được cất giữ trên toàn thế giới ở các thư viện lớn, như thư viện trường học, vậy thì không dễ gì bị mất. Nếu

như không phải hủy diệt cả thế giới thì những sách này có thể bảo tồn lại được. “Bị Yếu” thì vô cùng trân quý, chỉ còn lại một bộ, độc bản, cho nên mọi người đặc biệt xem trọng, ở Đài Loan, thư cục Trung Hoa đã đem nó in ra rồi. Một mình tôi đã mua của họ 34 bộ, chia tặng cho mỗi một tỉnh của Trung Quốc, mỗi một thành phố đặc biệt, tặng cho thư viện trường học của họ. Bản thân tôi đã giữ lại hai bộ, một bộ ở Dallas - Mỹ, một bộ hiện nay ở Brisbane. Chúng tôi đều là nghĩ cho những trân bảo này, mấy ngàn năm nay, liệt tổ liệt tông, cổ thánh tiên hiền, trí tuệ của các ngài, sự kết tinh thể nghiệm của các ngài đối với nhân sinh đã lưu truyền cho người đời sau, đây là trân bảo vô giá. Việc chúng tôi làm là sự việc này, không phải con người, con người không sao cả, người là sinh vật sống, tai nạn thật sự đến còn có thể chạy trốn, còn những thứ này nếu có tai nạn đến muốn dời đi cũng không dời được, cái tổn thất này còn nghiêm trọng hơn so với tổn thất mạng sống của chúng ta. Cho nên chúng ta phải biết hết sức quý trọng, biết vì hạnh phúc của toàn nhân loại, vì trí tuệ của toàn nhân loại, chúng ta có trách nhiệm gìn giữ, có trách nhiệm bảo quản ổn thỏa cho họ, đời đời truyền nhau.

Khởi tâm động niệm quyết không phải vì cá nhân, quyết không phải vì đoàn thể nhỏ; mà vì quốc gia dân tộc, vì toàn thể nhân loại. Ý thức này chỉ có càng ngày càng tăng, tuyệt đối không được suy giảm, nếu ý thức này mà suy giảm thì liềnọa lạc tam đồ,ọa lạc ác đạo, chúng ta phải hiểu rõ. Nếu như ý thức này thật sự càng ngày càng tăng, từng ngày có tiến bộ thì đây không những là một động lực quan trọng cho việc tu đạo, học Phật của chúng ta, mà thúc đẩy chúng ta dũng mãnh tinh tấn rất tự nhiên, không cần tác ý, hằng ngày ở đó tích lũy công đức. Đây cũng chính là như Phật dạy dò chúng ta ở trong kinh vậy, Phật mong chúng ta có tuổi thọ lâu dài, siêng năng hành trì hết thấy thiện pháp; dạy dò chúng ta có trí tuệ, có phước đức để có thể giúp đỡ hết thấy chúng sanh khổ nạn. Lời dạy dò của Phật Bồ-tát chúng ta có tiếp nhận hay không? Những lời dạy dò, văn tự dạy dò này, chúng ta nghe rồi, thấy rồi, nhưng nếu không lưu ý thì không khởi tác dụng được. Sao gọi là lưu ý? Nghe rồi, thấy rồi thì lưu vào trong ý thức của chúng ta. Chúng ta phải thường xuyên tư duy, thường xuyên thể hội, hết lòng nỗ lực phụng hành, đem nó thực tiễn vào trong đời sống của chúng ta thì chúng ta thật sự tiếp nhận lời dạy dò của Phật Bồ-tát. Cho nên tất cả phải nghĩ cho chúng sanh, nếu nghĩ cho chính mình thì hoàn toàn sai rồi.

Hiện nay toàn thế giới có tai nạn, nhất định phải có trí tuệ chân thật, phương tiện thiện xảo để giúp đỡ tất cả chúng sanh khổ nạn chuyển hóa tai nạn này. Hôm kia có đồng tu nói cho tôi biết, họ tiếp xúc cha xứ của Thiên Chúa giáo, là vị thầy

tôn giáo rất có tu dưỡng, có đức hạnh. Thầy này nói, tai nạn lẽ ra sớm đã giáng xuống, nhưng không biết có một sức mạnh gì đó đang ngăn cản nó lại, hiện nay tai nạn này đã lắng dịu rồi. Chúng tôi nghe xong lời này thì trong tâm có suy nghĩ, tai nạn vừa lắng dịu thì cho rằng những lời tiên tri này đều là giả, tạo tác tội nghiệp không vắn đề gì, tạo nhiều hơn một chút, con người càng ngày càng phóng túng thì tai nạn đó lập tức liền giáng xuống ngay. Cho nên chúng ta phải dừng mãnh tinh tấn, quyết định không thể giải đãi. Tôi thường nói, chúng ta niệm Phật là vì chúng sanh khổ nạn toàn thế giới mà niệm; chúng ta nghiên cứu kinh giáo, chúng ta giảng kinh, khởi tâm động niệm, hành vi tạo tác, không có gì không phải vì chúng sanh khổ nạn toàn thế giới mà nỗ lực, không được mảy may biếng nhác. Tuyệt đối không nên cho rằng không có tai nạn, không có sự việc này, từ đây có thể buông lơi một chút; hễ vừa buông lơi thì ma liền có cơ hội. Quý vị đều xem qua “Tam muội thủy sám”, quốc sư Ngô Đạt mười đời là cao tăng, thật sự tinh tấn nên oan gia trái chủ không thể đến gần; hơi một chút buông lơi thì ma đã chiến thắng, gần như là nộp mạng, đây là điều đáng để chúng ta cảnh giác. Lại xem thử, vị đệ tử tham thiền năm xưa của pháp sư Đế Nhân, mỗi ngày dụng công tinh tấn nên oan quỷ không thể nhập thân; đến khi làm hòa thượng thủ tọa, địa vị cao rồi thì tinh tấn đã hơi hợt, ý nghĩ ngạo mạn khởi lên, oan gia tìm đến thân, cũng đã nộp mạng. Vì một cá nhân mà còn như thế; chúng ta ngày nay vì chúng sanh khổ nạn toàn thế giới, xả mình vì người, một mảy may hơi hợt cũng không được.

Cứu chính mình, chính mình sao cũng được, có đáng gì! Nhất là tôi đây, rất nhiều đồng tu quen tôi đều biết, năm xưa khi tôi chưa học Phật, người xem tướng đoán mệnh đều nói tôi không qua 45 tuổi, năm nay tôi đã hơn 70 tuổi, đáng lẽ đã chết từ lâu rồi, tôi còn sợ chết gì nữa? Tôi không sợ! Tất cả vì chúng sanh khổ nạn, trong kinh Phật nói “thế gian người khổ nhiều”, chúng ta vì những người này mà sống, cũng vì những người này mà chết, cho nên nhất định không có lý do để chạy trốn, không nên trốn tránh. Ở nơi nào có tai nạn, ta đều muốn đi, nhưng mà đi phải có duyên phận, không có duyên phận cũng không thể miễn cưỡng, Phật dạy chúng ta tùy duyên mà không phan duyên. Chúng ta hiểu được đạo lý này, hiểu rõ chân tướng sự thật thì biết mình cần phải làm như thế nào. Thế nhưng phải nhớ kỹ: “Việc tốt lắm giày vò.” Bạn làm việc tốt thì người đó kỵ bạn nhiều, người chướng ngại bạn nhiều, người phá hoại bạn nhiều, thậm chí còn có người hãm hại bạn. Chúng ta đều rõ ràng, đều tường tận, những người đó tạo tác nghiệp chướng, họ đang tạo nghiệp; chúng ta quyết không thể vì bị họ phỉ báng, họ sỉ nhục, họ hãm hại mà chúng ta không làm nữa, thế thì bạn đã bị khuất phục trước

ma vương rồi, đã đầu hàng. Chúng ta vẫn làm, chỉ cần hơi thở này chưa dứt thì ta nhất định sẽ không buông bỏ, chúng ta chỉ là lợi ích chúng sanh, lợi ích xã hội, không vì bản thân. Họ tạo tội nghiệp của họ, ta làm công việc cần làm của ta, vậy thì đúng rồi. Chúng ta làm chánh, hạnh chánh thì Tam bảo gia trì.

Các đồng học từ Trung Quốc đến bên này, có người nói với tôi ở Trung Quốc có một số người tu hành lớn tuổi, khoảng tám - chín chục tuổi, nói với người trẻ là thế gian này có tai nạn, nhưng Singapore không có tai nạn. Các bạn có cơ hội hãy đến Singapore, Singapore tại sao không có tai nạn? Ở nơi này có Phật pháp, có Phật Bồ-tát, có thần hộ pháp ở nơi đây bảo vệ. Họ đến nói cho tôi biết, vậy thần hộ pháp là ai? Là chính bạn, bản thân bạn hết lòng nỗ lực tu trì, đoạn ác tu thiện, chuyển mê thành ngộ thì bạn chính là Phật Bồ-tát, bạn liền có thể bảo vệ nơi này. Bản thân chúng ta tâm hạnh bất thiện, vậy bạn tương ứng với yêu ma quỷ quái. Tâm thiện, hạnh thiện là tương ứng với Phật Bồ-tát, vậy mới có thể cảm được chư Phật hộ niệm, long thiên thiện thần bảo hộ, đạo lý là ở chỗ này. Cho nên bạn đến Singapore, tôi vô cùng hoan nghênh, vào niệm Phật đường, mỗi ngày 24 giờ niệm Phật, 2 giờ nghe kinh. Kinh nhất định phải nghe, không nghe kinh không rõ lý; sau khi rõ lý rồi thì tu học mới như pháp, giải hành tương ứng, định tuệ cùng học.

Việc mà chúng ta ngày nay làm là hoàn toàn không có thành tích gì thật tốt, có thể nói chúng ta mới chỉ chạm được một chút ở mép rìa mà thôi. Nhưng mà khu vực khác chưa có người làm, chúng ta chịu làm, muốn làm, chịu làm, hết lòng nỗ lực đang làm, dùng công đức này hồi hướng pháp giới. Hồi hướng này phải có công đức chân thật thì mới có thể hồi hướng, bằng không thì lấy gì hồi hướng? Hy vọng các đồng học chúng ta cùng nhau khích lệ, cùng nhau nỗ lực, quyết định không thể giải đãi, quyết định không thể xem thường, thế giới này càng yên ổn thì chúng ta càng phải nỗ lực.

Chư vị đồng học, chào mọi người. Mời xem Cảm Ứng Thiên câu thứ 23:

Côn trùng thảo mộc, do bất khả thương.

昆蟲草木。猶不可傷。

Côn trùng cây cỏ, không làm tổn thương.

Hai câu nói này chính là nói nhân từ với người, yêu thương với vật, từ bi bình đẳng. “Côn” có nghĩa là nhiều, cũng chính là nói tất cả các loài lớn nhỏ, là loài côn trùng, bò sát nhỏ, động vật nhỏ còn không muốn làm tổn thương, huống hồ động vật lớn! Đây chân thật là dưỡng tâm từ bi của chúng ta. Trong ba loại bố

thí thì đây là thuộc về bố thí vô úy. Quả báo của bố thí vô úy là khỏe mạnh, sống lâu, người Trung Quốc nói về ngũ phước có hai loại quả báo này, cho nên chúng ta nhìn thấy “quả” thì phải biết tu “nhân” như thế nào. Người thật sự chịu tu nhân, về sau nhất định sẽ có quả báo tốt, nhân duyên quả báo tở hào không sai.

Bộ sách Cấm Ứng Thiên này đều là khuyên người tu nhân thiện, đoạn duyên ác. Vô lượng kiếp đến nay, chúng ta khởi tâm động niệm, mọi thứ tạo tác, nói thật ra thiện ít, ác nhiều. Ở trong kinh luận, Phật nói với chúng ta phiền não là đứng đầu, trong “Bách Pháp Minh Môn Luận” quy nạp lại nói phiền não có 26 loại lớn, thiện pháp chỉ có 11 loại, cho nên tập khí ác của chúng ta quả thật nghiêm trọng hơn so với tập khí thiện rất nhiều. Đối với động vật nhỏ, nhất là như muỗi, kiến, những động vật nhỏ này, khi nhìn thấy, chúng ta trong vô ý đã giết hại chúng, có lý do hay không? Hoàn toàn không có lý do. Nguyên nhân gì vậy? Tập khí, tập khí ác. Cho nên, thánh nhân thế xuất thế gian dạy chúng ta bồi dưỡng tâm từ bi, bắt đầu bồi dưỡng từ đâu? Yêu quý mạng sống của động vật nhỏ. Người học Phật biết đó cũng là một mạng sống, thân mà chúng thọ là do nghiệp bất thiện của chúng trong đời quá khứ, nên chúng mới thọ cái thân nhỏ như vậy. Chúng ta trong đời quá khứ không biết bao nhiêu lần giống như chúng vậy, thân tướng nhỏ hơn đi nữa, động vật nhỏ hơn đi nữa thì chúng vẫn có thần thức, làm sao có thể sát hại? Không những không thể sát hại, mà khiến chúng sanh phiền não thì chúng ta cũng có lỗi lầm. Ngay cả động vật nhỏ này cũng có thức thì sao có thể dùng tâm ác đối với người?

Phật nói cho chúng ta biết, động vật càng nhỏ thì càng đần độn, ngu si; động vật lớn thì tánh linh cao một chút, cũng chính là tương đối thông minh một chút, đây là cách nói thông thường; nhưng trên thực tế, nếu chúng ta tư duy thật kỹ, cách nói này rất khó đứng vững được. Bởi vì chúng ta quan sát thấy kiến cũng rất thông minh, tổ chức xã hội của chúng rất chặt chẽ, có kiến chúa, chúng cũng biết phân công, có thể thấy chúng chẳng phải rất ngu si. Ở trong loài côn trùng biết bay như ong mật cũng có tổ chức, chúng có xã hội của chúng, sao có thể nói chúng hoàn toàn là ngu si? Những chân tướng sự thật này, chúng ta hãy quan sát thật kỹ. Các nhà động vật học chuyên môn nghiên cứu động vật ở thế gian, sự quan sát của họ tỉ mỉ hơn người thông thường, nghiên cứu động thái đời sống của chúng, từ trong động thái đời sống có thể thể hội được tâm cảnh của chúng. Cho nên nhất định không nên cho rằng giết chúng có lẽ không vấn đề gì, chúng rất ngu si, không biết trả thù, suy nghĩ này của chúng ta là sai rồi. Trong sách xưa có ghi chép một bạn nhỏ cứu đàn kiến, kiến bị nước nhấn chìm, dẫn đàn kiến này

vào rìa bờ, kiến biết báo ân, có thể thấy được chúng có tánh linh. Vậy thì chúng ta từ chỗ này liền có thể thể hội được, chúng đã biết báo ân, nếu bạn giết hại chúng thì chúng cũng biết báo oán. Động vật nhỏ như vậy đều có tánh linh, đều biết báo ân, báo oán, vậy huống hồ là động vật lớn? Cho nên Phật khuyên mọi người ở trong kinh Lăng-nghiêm không nên ăn thịt chúng sanh. Trong kinh Phật lại nói rất rõ ràng, nó rõ nguồn gốc chiến tranh của thế gian là gì? Chính là ăn thịt chúng sanh, oan oan tương báo, không bao giờ dứt. Thế nhưng ngày nay người thế gian, ai tin những lời này? Chúng ta khuyên người ta, người ta nói chúng ta mê tín, họ châm biếm chúng ta, vậy còn cách gì nữa!

Thế Tôn năm xưa khi còn ở đời, phương thức sống là trì bát khát thực. Lúc khát thực luôn không muốn thêm phiền phức cho người ta. Nói thật ra, Thế Tôn cả đời đều không muốn thêm một mảy may phiền phức nào cho người khác, chúng ta nhìn thấy trong kinh, tất cả tùy duyên, hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức. Cho nên đi khát thực, người ta cho cái gì thì ăn cái nấy, quyết định không có phân biệt, không có chấp trước, cho nên người ta cho thịt thì ăn thịt, cho cái gì ăn cái nấy, quyết không phải đề xướng ăn thịt, phải hiểu rõ đạo lý này. Đó là “từ bi làm gốc, phương tiện làm cửa”, không phải là bảo người ta làm riêng đồ chay cho người xuất gia, vậy thì sẽ tăng thêm phiền phức, là đạo lý là như vậy. Thế nên trong kinh Lăng-nghiêm khuyên người ăn chay, Lương Võ Đế ở Trung Quốc khi đọc đến kinh văn này thì cảm động rất sâu, bản thân ông liền ăn chay trường, đã ăn chay trường. Ông là hộ pháp lớn của nhà Phật, toàn tâm toàn lực hộ trì Phật pháp, bản thân ông ăn chay trường, khuyên bảo người xuất gia cũng nên ăn chay trường, cho nên Phật giáo Trung Quốc ăn chay là Lương Võ Đế đề xướng. Đề xướng này chính xác, thuận theo lời dạy của Phật-đà. Chúng ta biết Phật giáo trên toàn thế giới chỉ có Phật giáo Trung Quốc ăn chay, Phật giáo nơi khác đều không có ăn chay. Đây là thuận theo lời giáo giới của Phật, chúng ta có thể thể hội được.

Dù cho động vật nhỏ đi nữa thì cũng hoàn toàn giống như con người, chúng bất hạnh luân hồi bị cái thân tướng như vậy, chúng ta nhất định không được xem chúng nhỏ yếu mà ức hiếp chúng, đó chắc chắn là sai lầm. Ở trong chú giải nói được rất rõ ràng, không những chúng có linh tánh mà chúng cũng có Phật tánh, Phật nói ở trong kinh: “Tất cả chúng sanh đều có Phật tánh”, đã có Phật tánh thì đều xem là Phật, chúng ta sao có thể hại Phật, sao có thể giết Phật? Bản thân chúng ta tu hành muốn thành Phật, mà còn muốn đi hại Phật, giết Phật, vậy bạn làm sao có thể thành Phật? Cho nên Phật chế định giới luật, điều thứ nhất là

“không sát sanh”, ý nghĩa này quá sâu, quá rộng. Nếu như không đọc tụng Đại thừa, hiểu sâu nghĩa thú thì điều giới “không sát sanh” này rất khó thể hội. Thật sự làm được “không sát sanh”, thử hỏi xem những động vật nhỏ này còn có thể làm tổn thương bạn hay không? Không thể! Có thể thấy chúng có trí tuệ, chúng có chọn lựa. Cận đại, trong Cao Tăng Truyện quý vị đều biết đại sư Ấn Quang, động vật nhỏ không làm tổn hại ngài, căn phòng ngài ở, bất luận đến nơi nào, căn phòng ngài ở bạn đi tìm muỗi, ruồi, gián, kiến, những con vật này một con cũng không tìm thấy. Bình thường thì rất nhiều, khi ngài vừa đến nơi đó ở thì không còn nữa, những động vật nhỏ này đã dời nhà rồi, nhà Phật nói là thiên đơn.

Tại sao lão pháp sư có thể có cảm ứng như vậy, còn chúng ta thì không? Đây là điều đáng để chúng ta suy nghĩ kỹ, chúng ta cần suy nghĩ nhiều. Đây là đạo lý gì vậy? Chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, từ bi. Tâm chân thành thì trên có thể cảm động chư Phật Bồ-tát, dưới có thể cảm động thiên địa quỷ thần, ngay cả quỷ thần ở cõi ngạ quỷ cũng có thể cảm động, huống hồ những động vật nhỏ của đường súc sanh này, đều sẽ bị cảm động, đây là điều chúng ta cần phải biết. Cho nên người tu hành chân thật, khi nhìn thấy những động vật nhỏ này đều là chấp tay niệm Phật, niệm tam quy y: “Quy y Phật, không đọa địa ngục. Quy y pháp, không đọa ngạ quỷ. Quy y tăng, không đọa bàng sanh.” Tôi nghĩ mọi người đều nghe rồi, chúng ta có thật sự phụng hành hay không? Rất nhiều người thường hay quên mất. Ba câu nói này là lời chúc phúc đối với những động vật nhỏ này, cũng là nhắc nhở chúng. Chúng ta nói, chúng hiểu hay không? Ngôn ngữ không hiểu nhưng linh tánh là quán thông. Phần tâm chí thành, sự chúc phúc chí thành đó của chúng ta, chúng quả thật chúng có thể cảm nhận được, chỉ cần chân thành. Thế nào là chân thành? Nhất tâm là chân thành. Chúng ta vì chúng mà chúc phúc, vì chúng mà niệm tam quy y, cái tâm này không chân thành, còn xen tạp, tán loạn thì không có hiệu quả; nếu như quả nhiên là tâm chân thành thì có hiệu quả.

Tâm chân thành không phải đối với một việc, phải đem tâm này lúc bình thường bồi dưỡng nên tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm chánh giác, tâm từ bi, đây là chân tâm của chúng ta, tánh đức vốn có trong tự tánh; chúng ta có, chư Phật Bồ-tát có, tất cả chúng sanh đều có. Thanh văn, Duyên giác, Bồ-tát, chư Phật, tánh đức của các ngài hiện tiền, tánh đức tự tại; tánh đức của chúng ta bị chôn vùi ở trong tập khí phiền não, tuy có nhưng không khởi tác dụng. Cho nên Phật dạy chúng ta phải khắc phục phiền não, khắc phục chướng ngại, phải khiến tánh đức hiện tiền; điều mà nhà Nho nói là “khắc niệm tác thánh” cũng là ý nghĩa này; khắc phục phiền não, khắc phục tập khí là quan trọng hơn hết. Cần

tánh mỗi người không giống nhau, người thiện căn phước đức dày thì dễ; người thiện căn dày vừa nghe thì liền sáng tỏ, họ có thể làm được; người phước đức dày, tuy đối với đạo lý này chưa có thông đạt, sau khi nghe rồi thì họ sanh tâm hoan hỷ, họ cũng rất muốn làm được. Chúng ta hằng ngày nghe kinh, hằng ngày đang đọc Đại thừa mà không thể làm được thì tự mình biết được thiện căn phước đức của bản thân chúng ta mỏng cỡ nào. Vậy phải làm sao? Nghe nhiều, đọc nhiều, bồi dưỡng thiện căn, phước đức của chúng ta. Khi duyên chín muồi rồi thì tự nhiên rất hoan hỷ đem việc “không sát sanh” làm được triệt để, làm được cứu cánh viên mãn. Không những không sát hại tất cả chúng sanh, mà tuyệt đối sẽ không khiến chúng sanh sanh phiền não. Không sát hại chúng sanh được quả báo sống lâu; không nào hại chúng sanh được quả báo khang ninh. Khang ninh là thân tâm an lạc, một người cả đời không có việc phiền muộn, không có việc phiền não, đây là khang ninh. Quả báo của khang ninh là do không muốn làm cho tất cả chúng sanh sanh phiền não, quả như thế nào thì nhân như thế ấy, nhân duyên quả báo tơ hào không sai.

Sự việc nhân quả này quy kết đến sau cùng chân thật chính là bốn chữ “tự làm tự chịu”. Bản thân chúng ta tu thiện thì bản thân chúng ta nhận phước báo, bản thân chúng ta tạo ác thì chúng ta nhất định phải chịu ác báo, muôn vàn không được oán trời trách người. Oán trời trách người là tạo nghiệp lớn. Thế gian biết bao nhiêu người không hiểu đạo lý này, cho rằng tất cả việc không như ý là do người khác tạo cho ta, người khác gây phiền phức cho ta; sai rồi, tự làm tự chịu! Người khác gây phiền phức cho ta, tại vì sao không gây phiền phức cho họ, mà chỉ tìm mình ta? Ta với họ trước đây có ác duyên, họ tìm ta gây phiền phức là báo thù, ta hiểu rõ rồi thì cần phải tiếp nhận, thừa nhận quả báo mà không có chút ý niệm oán hận thì cái nút thắt này liền được tháo gỡ, đã hóa giải. Thánh hiền thế xuất thế gian dạy chúng ta: “Oan gia nên giải, không nên kết”, không nên kết oán với người thì trên đường Bồ-đề mới thuận buồm xuôi gió, ở trong một đời này thật sự được cát tường như ý đều là do chính mình tu mà có. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến chỗ này.